

บทเพลงสำหรับการจัดการเรียนการสอนวรรณกรรม SONGS FOR TEACHING AND LEARNING LITERATURE

ลัดดา ปานุทัย

LADDA PANUTHAI

นักวิชาการอิสระ

ACADEMICIAN

จังหวัดนครราชสีมา

NAKHONRATCHASIMA PROVINCE

Received: March 27, 2023

Revised: May 1, 2023

Accepted: May 10, 2023

บทคัดย่อ

การใช้บทเพลงสำหรับการเรียนการสอนวรรณกรรมมีความจำเป็น เนื่องจากวรรณกรรมที่นักศึกษาต้องศึกษามีจำนวนมาก จึงทำให้นักศึกษาไม่สนใจอยากอ่านวรรณกรรม ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงนำประโยชน์จากสื่อสาธารณะและสื่อทางเลือกต่าง ๆ มาเพื่อช่วยแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยเน้นการสอนทางด้านวรรณกรรม บทเพลงจึงเป็นทางเลือกทางหนึ่งที่มีประโยชน์ที่จะช่วยทำให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อเรื่องมากยิ่งขึ้น บทเพลงที่นำมาใช้สอนปรากฏทั้งในวรรณคดีมรดกและวรรณกรรมร่วมสมัย ซึ่งเป็นสื่อสาธารณะที่หาได้ง่ายและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เนื้อหาของบทเพลงจะช่วยให้ได้รู้จักเนื้อเรื่องในวรรณกรรม โดยเฉพาะชื่อตัวละคร เนื้อเรื่องบางตอน และบางครั้งบทเพลงยังนำแนวคิดหลักหรือแก่นเรื่องมาแสดงไว้ด้วย ผู้เขียนได้รวบรวมวรรณคดีมรดกที่นำมาแต่งเป็นบทเพลงจากเรื่องอิเหนาและเรื่องอื่น ๆ ส่วนวรรณกรรมร่วมสมัยมีบทเพลงจากเรื่องผู้ชนะสิบทิศ นอกจากนี้ยังรวบรวมบทเพลงที่นำวรรณคดีและวรรณกรรมมาประกอบเพลงในละครโทรทัศน์อีกหลายเรื่อง บทเพลงที่รวบรวมไว้มีทั้งการยกข้อความคำประพันธ์มาจากรวมทั้งบทเพลง การยกข้อความคำประพันธ์มาจากรวมทั้งบทเพลง การนำชื่อตัวละครมาตั้งเป็นชื่อเพลง และการเอ่ยชื่อตัวละครและสถานที่ในฉากของวรรณคดีไว้ในเพลง

คำสำคัญ: บทเพลง สื่อสาธารณะ วรรณคดีมรดก วรรณกรรมร่วมสมัย การสอนภาษาไทย

ABSTRACT

The song for teaching literature. The word is a literary reference that the students must There are many studies Therefore, students are not interested in reading literature. For this reason, the author takes advantage of public and alternative media to help solve the problem of teaching

and learning in Thai language by emphasizing teaching literary Music is therefore a useful alternative to help students understand the subject matter more. Songs used to teach appear both in literary heritage and contemporary discourse. which is a public medium that is easy to find and put it to good use. The content of the song will help to get to know each other. sorted in literature especially the character name some storyline and sometimes songs also show the main idea or theme. The author has collected literature. Nice heritage of songs from Adonis and other stories. Contemporary literature has songs from ten victors. In addition, Bo collects songs that are interesting to literature and literature.

Keywords: Song, Pubic media, Heritage literature, Contemporary literature, Thai language teaching

บทนำ

ทำอย่างไร? เมื่อผู้เรียนในปัจจุบันอ่านหนังสือน้อยลง ทำให้ผู้สอนพบปัญหาในการสอนที่เป็นปัญหามานาน การกำหนดให้อ่านหนังสือวรรณกรรมโดยการสรุปเป็นย่อเรื่อง ผู้เรียนส่วนใหญ่ก็จะไปปริ้นท์เรื่องย่อมาจากยูทูบ (YouTube) หรือ กูเกิ้ล (google) ซึ่งผู้เรียนไม่ได้อ่านส่วนผู้สอนจะเป็นคนที่อ่านวรรณกรรมเอง การปริ้นท์ข้อความวรรณกรรมจากสื่อโซเชียลพบว่าผู้เรียนไม่อ่านและไม่ตรวจสอบข้อความถูกต้อง จึงทำให้มีข้อผิดพลาดมากมาย ทั้งการสะกดการันต์ การเว้นวรรค การย่อหน้า และอื่น ๆ ปัญหาเหล่านี้ผู้เขียนได้พบว่าบทความบางเรื่องจากยูทูบหรือกูเกิ้ลที่ผู้เรียนปริ้นท์มานั้น การเขียนชื่อตัวละครในวรรณกรรมสะกดไม่เหมือนกันในหน้าเดียวกัน เช่น ซาดกพระวิฑูรย์ บัณฑิต มีตัวละครต่าง ๆ เช่น วิฑูรย์ วิฑูร หรือวิฑูรย์ ดังนั้นการใช้ความรู้จากในยูทูบหรือกูเกิ้ลมาใช้จึงต้องตรวจสอบให้ถี่ถ้วน

การนำข้อมูลจากสื่อสาธารณะ (Social media) จึงควรช่วยกันตรวจสอบสิ่งที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง และจะใช้อย่างไรจึงจะได้ประโยชน์สูงสุด และเมื่อพิจารณาแล้วทำให้เห็นว่าข้อมูลจะต้องอาศัยการค้นคว้าจากเอกสารที่เป็นปฐมภูมิมาประกอบด้วยจึงจะสมบูรณ์ ที่ได้กล่าวไปนี้ผู้เขียนต้องการใช้ประโยชน์จากสื่อสาธารณะและสื่อทางเลือกต่าง ๆ มาใช้ในการสอนภาษาไทยโดยเน้นการสอนวรรณกรรม เนื่องจากปัจจุบันผู้เรียนมีเครื่องมือสื่อสารที่เรียกว่า ไอแพด (iPad) ไอโฟน (iPhone) โน้ตบุ๊ก (notebook) และคอมพิวเตอร์ ซึ่งเครื่องมือสื่อสารเหล่านี้มีประโยชน์สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวรรณกรรมได้

วรรณกรรมจากสื่อสาธารณะ

เนื้อหาที่มีประโยชน์โดยตรงสำหรับการจัดการเรียนการสอนวรรณกรรม ได้แก่ ละครทางโทรทัศน์ บทเพลงต่าง ๆ เช่น เพลงลูกทุ่ง เพลงลูกกรุง รวมทั้งเนื้อหาจากสารคดี และข้อความปกิณกะต่าง ๆ โดยเฉพาะเพลงลูกทุ่งเพลงและเพลงลูกกรุงสามารถนำมาใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนได้เป็นจำนวนมาก เนื่องจากเพลงเหล่านี้มีเรื่องราวของวรรณกรรม ทั้งวรรณกรรมใหม่ วรรณกรรมร่วมสมัย และวรรณคดีมรดก ซึ่งเนื้อหาของเพลงที่จะเรียกว่า “วรรณกรรมเพลง” และกวีผู้แต่งเพลงจะ เรียกว่า “คีตกวี”

สื่อสาธารณะที่ปรากฏส่วนใหญ่มาจากละคร เป็นวรรณกรรมสมัยใหม่ประเภทนวนิยายที่นำมาสร้างเป็นละครทางโทรทัศน์ การเขียนวรรณกรรมสมัยใหม่จะมีเนื้อหายาว เช่น บางเรื่องมีจำนวน 2 เล่มจบ หรือบางเรื่องก็มากกว่า 2 เล่มจบ จึงทำให้ผู้เรียนในปัจจุบันไม่ยอมอ่าน การสอนในบางครั้งผู้สอนจึงต้องอ้างอิงถึงวรรณกรรมในละครทางโทรทัศน์ ที่สามารถทำให้ผู้เรียนได้เข้าใจวรรณกรรมบ้าง

ยกตัวอย่างวรรณกรรมเก่าที่นำมาปรับได้แก่ เรื่อง “วันทอง” จากวรรณคดี เรื่อง ขุนช้างขุนแผน หรือนวนิยาย เรื่อง “ทวิภพ” ของหมยงค์ หรือ เรื่อง “ตะวันตกดิน” หรือ เรื่อง “เมียหลวง” ของกฤษณา อโศกสิน หรือวรรณกรรมสมัยใหม่ประเภทนวนิยายที่มีคุณค่าในเชิงจริยธรรมความประพฤติ และวิถีชีวิตของเยาวชน เช่น เรื่อง “บัวแดงน้ำ” เรื่อง “สุดแต่ใจจะไขว่คว้า” ผู้แต่งอัสสา-รวีโชติช่วง หรือ เรื่อง “ญาติกา”

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษานี้คือจะเห็นได้ว่าวรรณกรรมที่สื่อสารทางสื่อสาธารณะเข้าถึงผู้คนได้มากทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนผู้ศึกษาวรรณกรรม ครุณามาใช้ในการเรียนการสอน เช่น การนำเข้าสู่บทความ การสรุปเนื้อเรื่อง และการสรุปบทเรียนได้เป็นอย่างดี

เนื้อหาเพลงจากวรรณคดีมรดกและวรรณกรรมร่วมสมัย

เนื้อหาเพลงจากวรรณคดีและวรรณกรรมนี้ได้มาจากการรวบรวมงานวิจัยของ ลัดดา ปานุทัย (2545, น. 148-161) โดยมีเพลงที่ยกข้อความ คำประพันธ์มาจากวรรณคดีทั้งเพลง เพลงที่ยกข้อความคำประพันธ์มาจากวรรณคดีบางตอน เพลงที่นำชื่อตัวละครมาตั้งเป็นชื่อเพลง เพลงที่เอ่ยชื่อตัวละครและสถานที่ใน (ฉาก) ของวรรณคดีไว้ในเพลง มีรายละเอียดดังนี้

1. เพลงที่ยกข้อความ คำประพันธ์มาจากวรรณคดีทั้งเพลง

1.1 เพลงสารรัก (สาส์นรัก)

เนื้อเรื่อง	พระราชนิพนธ์ใน ร.6	⊙ ในลักษณะนี้น่าประหลาด	เป็นเชื้อชาตินี้รบกลั่นกล้า
ทำนอง	เอื้อ สุนทรสนาน (ท้าวแสนปม)	เหตุไฉน...ย่อท้อรอร่า เห็นแก้วแววับที่จับจิต เมื่อไม่เอื้อม...จะได้อย่างไรมี * ยัน...ของสูง แม่...ปองต้องจิต มิใช่ของตลาดที่อาจซื้อ ** ไม่คิดสอยมัวคอยดอกไม้ร่วง ดูแต่ภูมรินเที่ยวบินตอม	หรือจะกล้า...แต่เพียงวาที โยไม่คิดอาจเอื้อมให้เต็มที อันมณีหรือจะโลดไปถึงมือ ถ้าไม่คิดปิ่นป้ายจะได้หรือ หรือแย่งยื้อ...ถือได้ โดยไม่ยอม คงขวดดวงบุปผชาติสะอาดหอม จึงได้ออม...อบกลิ่นสุมาลี (ซ้ำ *,**)

1.2 เพลงดวงใจ

เนื้อเรื่อง	พระราชนิพนธ์ใน ร.6	⊙ โอว่าคงใจอยู่ไกลลิบ	เหลือจะหยิบมาชมภิรมย์ขวัญ
ทำนอง	เอื้อ สุนทรสนาน (ท้าวแสนปม)	เหมือนดวงดาววาวอยู่ไกลครัน เสียแรงซื้ออุษานารี	ชิดสวรรค์สุดเอื้อมมาเชยชม โยไม่มีเวทมาอุ้มสม

ปล่อยให้นั่งฟูมฟักอกตรม
อ้าองค์เทวสุรารักษ์
ช่วยคลายให้ชุ่มชื่น

ร้อนระบมจิตใจดังไฟราน
ทรงฤทธิ์สิทธิศักดิ์มหาศาล
เสียชานเสน่หามาไวไว

1.3 เพลงฟังดนตรีเกิดขึ้นใจ

เนื้อเรื่อง พระราชนิพนธ์ใน ร.6
ทำนอง สง่า อาร์มกัร
(เวนิสวานิช)

☉ คนใดไม่มีดนตรีกาล
อีกใครฟังดนตรีไม่เห็นเพราะ
ถาอุบายมุ่งร้ายฉมึนงัก
แหละดวงใจย่อมดำสกปรก
ไม่ควรใครไวใจในโลกนี้

ในสันดานเป็นคนชอบกลนัก
เขานั้นเหมาะคิดขบถอัปลักษณ์
มโนหนักมีดมัวเหมือนราตรี
ราวรกรเช่นกล่าวมานี้
เจ้าจงฟังดนตรีเกิดขึ้นใจ

1.4 เพลงความรัก

เนื้อเรื่อง พระราชนิพนธ์ใน ร.6
ทำนอง
(เวนิสวานิช)

☉ ความเอ๋ยความรัก
เริ่มเพาะเหมาะกลางหว่างหัวใจ
แรกจะเกิดเป็นโฉนใครรู้บ้าง
ใครถนอมกล่อมเกลี้ยงเลี้ยงระดี
ข. ตอบเอ๋ยตอบถ้อย
ตาประสพตารักสมัครไซ้
แต่ถ้าแม่สายใจไม่สมัคร
ได้แต่ชวนเพื่อนยามาร่วมกัน

เริ่มสมัครขั้นต้น ณ หนไหน
หรือเริ่มในสมองตรงจงดี้
อย่าอำพราง ตอบสำนวนให้ถ้วนถี่
ผู้ใดมีคำตอบขอบใจเอ๋ย
เกิดเมื่อเห็นน้องน้อยอย่าสงสัย
เหมือนหนึ่งให้อาหารสำราญครัน
เหมือนฆ่ารักเสียแต่เกิดยอมอาสย
ร้องรำพันสสารรักหนักหนาเอ๋ย

1.5 เพลงคำมั่นสัญญา

เนื้อเรื่อง พระสุนทรโวหาร
ทำนอง สุรพล แสงเอก
(พระอภัยมณี)

☉ ถึงม้วยดินสิ้นฟ้ามหาสมุทร
แม้อยู่ในใต้หล้าสุธาธาร
มั่นเนื้อเย็นเป็นห้วงมหรณพ
มั่นเป็นบัวตัวพี่เป็นภุมรา
มั่นเป็นถ้ำอำไพใครเป็นหงส์
ขอติดตามทราชมสงวนวลละออง

ไม่สิ้นสุดความรักสมัครสมาน
ขอพบพานพิศวาสไม่คลาดคลา
พี่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา
เซยผกาโกสุมปทุมทอง
จะร่อนลง สิ่งสู่เป็นคู่สอง
เป็นคู่ครองพิศวาสทุกชาติไป

1.6 เพลงโศก

เนื้อเรื่อง นายมี
ทำนอง

☉ จะว่าโศกโศกอะไรทีในโลก (นะน้องเอ๋ย)
ไม่เท่าโศกใจหนักเหมือนรักสมร

(นิราศเดือน)

จะว่าหนักหนักอะไรในดินดอน (นะน้องเอ๋ย)

ถึงสิ่งซเร็กไม่ หนักเหมือนรักกัน

จะว่าเจ็บเจ็บแผลพอกแก้หาย (นะน้องเอ๋ย)

เจ็บกายแล้วชีวาแทบอาสัญ

แต่เจ็บแค้นนี้แหละแสนจะเจ็บครั้น (นะน้องเอ๋ย)

สุดจะกลั่นสุดจะกลั่นฝันอารมณ์

1.7 เพลงอนิจจา

เนื้อร้อง นายมี

◎ ใจของเธอเราคงไม่รู้แน่

เห็นจะแก่เสียเปล่าแล้วเราเอ๋ย

ทำนอง สง่า อารัมภีร

สงสารใจใจคิดจะชิตเซย

สงสารตัวตัวเอ๋ยจะเอกรา

(เพลงไทยเดิมดัดแปลง)

สงสารมือมือหมายจะกายกอด

สงสารปากปากพลอดให้หนักหนา

(นิราศเดือน)

สงสารออกอกไออนิจจา

ใครจะมาแอบบอกให้อุ่นใจ

1.8 เพลงสุริยัน - จันทรา

เนื้อร้อง รัชกาลที่ 6

◎ ถึงกลางวันสุริยันแจ่มประจักษ์ ไม่เห็นหน้านางลักษณะยิ่งมีดใหญ่

ทำนอง สุรพล แสงเอก

ถึงราตรีมีจันทร์อันอำไพ

ไม่เห็นโฉมประโลมใจยิ่งมีดมน

(วิวาห์พระสมุทร)

อ้าดวงสุริย์ศรีของพี่เอ๋ย

ขอเชิญเผยหน้าต่างนางอีกหน

ขอเชิญจันทร์ส่องสว่างกลางสากล

เยี่ยมมาให้พี่ลเือกอรุรา

1.9 เพลงไทยสามัคคี

เนื้อร้อง รัชกาลที่ 6

◎ อย่าเห็นแก่ตัวมัวพะวง

ลุ่มหลงริษยาไม่ควรที่

ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน

อย่าต่างคนต่างแข่งกันแย่งดี

อย่าให้ช่องไพร่ที่มุ่งร้าย

(พระร่วงคำกลอน)

แม้เราริษยากันและกัน

ไม่ช้าพลันจะพากันฉิบหาย

ระวีการยุทธ์ส่งร้าย

นั้นแหละเครื่องทำลายสามัคคี

ขณะใดศัตรูผู้ฉลาด

หมายมาดทำลายให้เร็วรี่

ก็ยุแยกให้แตกสามัคคี

เช่น กษัตริย์ ธิจฉวีเมืองโบราณ

พราหมณ์ผู้เดียวรับใช้ไปยุแย

สารแน ยูญาติให้แตกฉาน

จนเวลาศัตรูจู๋ไปลาญ

มัวเกียวกันเสียการเสียนคร

ฉะนั้นไซ้ขอไทยจงร่วมรัก

จงร่วมสมัครสโมสร

เอาไว้เพื่อเมื่อมีไพร่รอน

จะได้สู้ศัตรูด้วยเต็มแรง

1.10 เพลงไทยรวมกำลัง

เนื้อหา	รัชกาลที่ 60	☉ ไทยรวมกำลังตั้งมั่น	จะสามารถป้องกันอันตราย
ทำนอง	(พระร่วงคำกลอน)	ถึงแม้ว่าศัตรูผู้มั่งมีแรง	มายุทธ์แย่งก็จะประหลาดไป
		ขอแต่เพียงไทยเราอย่าผลาญญาติ	ร่วมชาติร่วมจิตเป็นข้อใหญ่
		ไทยอย่ามั่งร้ายทำลายไทย	จงพร้อมใจพร้อมกำลังระงับเมือง
		ให้นานาภาษาเขานิยม	ชมเกียรติยศฟูเฟื่อง
		ช่วยกันบำรุงความรู้เรื่อง	ให้ชื่อไทยกระเดื่องทั่วโลก
		ช่วยกันเต็มใจใฝ่ผดุง	บำรุงทั้งชาติศาสนา
		ให้อยู่จนสิ้นดินฟ้า	วัฒนาเกิดไทย ไซโย

2. เพลงที่ยกข้อความคำประพันธ์มาจากวรรณคดีบางตอน

2.1 เพลงเหมือนไม่เคย

เนื้อเรื่อง	เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร	☉ เรื่อย เรื่อย มาเรียงเรียง	นกบินเฉียงไปทั้งหมู่
ทำนอง	(ภาพยเห่เรือ)	ตัวเดียวมาไร้คู่	เหมือนฟุ้งอยู่เพียงเกรา

2.2 เพลงมนต์รักอสูร

เนื้อเรื่อง	ไพบูลย์ บุตรขัน	☉ รูปแรงดูร่างร้าย	รุ่งรัง
ทำนอง	ไพบูลย์ บุตรขัน	ภายนอกเพียงพึงซัง	ชั่วช้า
	(โคลงโลกนิติ)	เสพสัตว์ที่มรณัง	นฤโทษ
		สาธุชนนั้นอ้า	เลิศด้วยดวงใจ

ญ. โอมเอ๋ยอย่าเป่ามาเลยมนต์รักอสูร รักที่เพิ่มพูนเทียมโชคเงินนินสไล...

2.3 เพลงนี้แหละคน

เนื้อเรื่อง	(รัชกาลที่ 5) + เวทนาง	☉ ผูกชนกำเนตคล้าย	คลึงกัน
ทำนอง	สง่า อารัมภีร์	ใหญ่ย่อมเพศผิพรรณ	แผกบ้าง
	(โคลงโลกนิติ)	ความรู้้อจเรียนทัน	กันหมด
		ยกแต่ชั่วดีกระด้าง	ห่อนแก้ถ้าไหว
		☉ ผูกชนกำเนตมา	รูปกายคล้ายคลึงกัน
		ใหญ่ย่อมเพศผิพรรณ	แผกผันบ้างต่างต่างมี
		กระนั้นนั่นคือคน	ทั่วหน้าลยลยอุมรู้ดี
		มากมายหลายปฐพี	มองหมายได้ว่าไหนคน

2.4 เพลงใจมนุษย์

เนื้อร้อง	กรมพระยาเดชาดิศร+เวทาง	☉ มหาสมุทรสุดลึกถื่น	คณนา
ทำนอง	สง่า อาร์มภีร์ (โคลงโลกนิติ)	สายดั่งทิ้งทอดมา เขาสูงอาจวัดวา จิตมนุษย์นี้ไซ้ ไกลตาในมหาสมุทร สายดั่งทิ้งทอดมา ภูผาในภาพจิตร ใจคนจนใจปอง	หยั่งได้ กำหนด ยากแท้หยั่งถึง และดูจุดสุดคณนา มาแย่งได้ตั้งใจปอง ภาพโสภิตวัดได้ผอง ใครหยั่งถึง ยากแท้เที่ยว

2.5 เพลงแก้วกิ้งฟ้า

เนื้อร้อง	นายนิรันดร์ธิเบศ (อิน)	☉ โฉมควรจักฝากฟ้า	ฤาติน ดีฤา
ทำนอง	สง่า อาร์มภีร์ (นิราศนรินทร์)	เกรงเทพไทรธรณินทร์ ฝากลม เลื่อนโฉมบิน ลมจะชายชักซ้ำ ☉ โฉมน้องหากฝากฟ้า แหงนธรณินทร์ผินฝากลม ฝากฟ้าไร่กิ้งฟ้า สามโลกเกรงลอบโลบ	ลอบกล้า บนเล่า นะแม่ ชอกเนื้อเรียมสงวน เกรงเทพามาชิดชม วายเจ้าเฝ้าเซยโฉม ฝากเมฆา กิด โปยม จิตพี่โน้มห้วงน้องนาง

2.6 เพลงยอดพฐเมืองแปร

เนื้อร้อง	ไศล ไกรเลิศ	☉ โฉมควรจักฝากฟ้า	ฤาติน ดีฤา
ทำนอง	ไศล ไกรเลิศ (นิราศนรินทร์)	เกรงเทพไทรธรณินทร์ ฝากลม เลื่อนโฉมบิน ลมจะชายชักซ้ำ	ลอบกล้า บนเล่า นะแม่ ชอกเนื้อเรียมสงวน
แม่ยอดพฐเมืองแปร ช่างสวยทั้งงามเด่น งามเหมือนหนึ่ง จันทร์เพ็ญ สมเป็นยอดนารี			

2.7 เพลงยอยศพระลอ

เนื้อร้อง	พยงค์ มุกดา	☉ "รอยรูปอินทร์หยาดฟ้า	มาओंงค์ในหล้า
ทำนอง	(ลิลิตพระลอ)	พยงค์ มุกดา งามสมขุนลอท้าว ยิ่งแม่กาหลง ยาม ๓ ทรงคชสาร ๓ ยิ่งหาญ ยิ่งกล้า...	แหล่งในคนชม" น้ำพระทัย ณ หัวเจ้า

2.8 เพลงสี่ซึ้ง

เนื้อร้อง	พระราชนิพนธ์ใน ร.6	๐ สี่ซึ้ง ซึ้งซื่อแล้ว	อย่าซึ้ง
ทำนอง	สง่า อาร์มกริ	อย่าโกรธพี่จริงจัง	จิตซึ้ง
		ตัวไกลจิตก็ยั้ง	เนาแนบ
		เสนห์สนิทนึ่ง	นิจอ้ออาดูร
		สี่ซึ้งซึ้งแต่ซื่อ	เกาะนั้นหรือจะซึ้งใคร
		ขอแต่แม่ดวงใจ	อย่างซึ้งซึ้งพี่จริงจัง
		ตัวไกลใจพื่ออยู่	เป็นคู่น้องครองยืนยง
		หวังเจ้าเฝ้าแลหลัง	ตั้งใจติมิตรสมาน

2.9 เพลงซ้าอกเหมือนตกลาล

เนื้อร้อง	ไพบูลย์ บุตรขัน	๐ "เจ้าของตาลรักหวานขึ้นปิ่นต้น
ทำนอง	ไทยเดิม (นิราศพระบาท)	ระวังตนตีนมีระมัดมัน เหมือนคบคนคำหวานรำคาญครัน ถ้าปลั่งปลั่งเจ็บอกเหมือนตกลาล เหมือนคมมีดกรีดหัวใจให้เป็นรอยรุกราม อันว่าเราดั่งเจ้าของตาล...

2.10 เพลงนักเรียนพยาบาล

เนื้อร้อง	ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม	๐ อันความกรุณาปรานี หลั่งมาเองเหมือนฝนอันชื่นใจ	จะมีใครบังคับก็หาไม่ จากฟ้าผ่าสุรลัยสู่แดนดิน
ทำนอง	เอื้อ สุนทรสนาน (เวนิสวานิช)	ข้อความน้อมองค์พระธีรราชเจ้า	พระโปรดเกล้าประทานให้ใจวิล...

2.11 เพลงอนิจจา

เนื้อร้อง	สุนทรียา ณ เวียงกาญจน์	๐ โอ้ออนิจจาความรัก	พึงประจักษ์ดังสายน้ำไหล
ทำนอง	สมาน กาญจนผลิน (อิเหนา)	มีแต่จะเชี่ยวชาญเป็นเกลียวไป โอ้ออนิจจาตัวพี่	ที่ไหนเลยจะไหลคืนมา กว่าจะรู้อันถิ่นนั้นหนา...

2.12 เพลงเกิดมาฟังกัน

เนื้อร้อง	(กรมสมเด็จพระปรมาธิบดีชิโนรส)	๐	เกิดเป็นคนอย่าเห็นแก่ตนแหละดี ถึงจะมีร่ำรวยสุขสันต์...	
ทำนอง	ไสล ไกรเลิศ	๐	พฤษภกาสร	อีกกฤษณธรอันปลดปลง
	(กฤษณาสอนน้องคำฉันท์)		โททนต์แสนคง	สำคัญหมายในกายมี

☉ นรชาติวางวาย
สถิตทั่วแต่ชั่วดี

มลายีสันทั้งอินทรีย์
ประดับไว้ในโลกา

2.14 เพลงรักข้ามขอบฟ้า

เนื้อร้อง กรมพระยาเดชาดิศร
และทวีปวร

☉ รักกันอยู่ขอบฟ้า
เสมออยู่หอแห่งเดียว

เขาเขียว
ร่วมห้อง

ทำนอง สง่า อาร์มกัร
(โคลงโลกนิติ)

ซังกันบ่แลเหลียว
เหมือนขอบฟ้ามาป้อง

ตาต่อ กันนา
ป่าไม้มาบัง

2.15 เพลงคือหัตถาครองพิภพ

เนื้อร้อง รัชกาลที่ 6
ทำนอง

☉ สองมือที่ดูนิ่มนวลอ่อนโยน สองมือที่ดูอบอุ่นอย่างนั้น
สองมือที่ดูไม่มีความสำคัญ คือสองมือที่ทำให้โลกหมุนไป...
...ดังถ้อยคำประพันธ์เปรียบเปรยพรรณนา ชายใดที่แกร่ง
แผลงจากอารมณ์ ด้วยอำนาจความแข็งแรงยิ่งกว่า
อันมือไกวเปลไซ้แต่ไรมา คือหัตถาครองพิภพจบสากล

3. เพลงที่นำชื่อตัวละครมาตั้งเป็นชื่อเพลง

3.1 เพลงขงเบ้งดูดาว

เนื้อร้อง ทินกร ทิพย์มาศ
ทำนอง ทินกร ทิพย์มาศ
(สามก๊ก)

☉ ขงเบ้งดูดาว เมื่อดาวลก เสียในหัวอก เมื่อเห็นดาว
ไม่แจ่มใส....

3.2 เพลงมัทรีร้องไห้

เนื้อร้อง ชุ่ม ปัญจพรรค
ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
(เวสสันดรชาดก)

☉ ยามเย็นจวนค่ำตะวันต่ำ ออกฉ่ำน้ำตานองใจ
มัทรีครวญคร่ำอาลัย ออกใครไม่มีเหมือนเลย...

3.3 เพลงคนธรรพ์กับพิณทิพย์

เนื้อร้อง แก้ว ยังฉนิยะกุล
ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
(กาเกี)

☉ คนธรรพ์บรรเลงเพลงพิณ ดัดดินพรายพลั่วเบาๆ
วิเวกวังเวงเปลี่ยวเปล่า ขวนเคี้ยวขวนฝืน...

3.4 เพลงไซซี

เนื้อร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล

ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
(สังข์ทอง)

๐ ไซซี...

หญิงที่ฟ้าพาอันวาย

คือนางที่โสภามีรูปสวย

เกิดมารูปสวย พร้อมด้วยน้ำใจ...

3.5 เพลงเจ้าเงาะอธิษฐาน

เนื้อร้อง "ธาดรี"

ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
(สังข์ทอง)

๐ เจ้าเงาะแลแต่สิ่งทั้งในโนมศรี

ยอดโสภานารีที่เพิ่งเคยเห็น

ยอดตรงไหนงามไม่เว้น

ล้วนงามเด่นชวนมอง...

3.6 เพลงชีลินอธิษฐาน

เนื้อร้อง สุภา บุนนาค

ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
(บทละครชีลิน)

๐ พระเป็นเจ้า ผ่านฝ้าเฝ้าไทยทั่วทั้งผอง

โปรดทรงนำชาติไทยให้ปรองดอง ครอบครองกันอยู่ได้ด้วยใจรัก

3.7 เพลงมัทรี

เนื้อร้อง มงคล อมาตยกุล

ทำนอง มงคล อมาตยกุล
(อิเหนา)

๐ หญิงใดในหล้า

รักลูกรักผัวสุดชีวิต

ผลไม้เต็มป่า

ยากจะหาอย่างนางมัทรี

ยอมพลีกายเพื่อลูกผัว

จากพนาเก็บมาเลี้ยงครัว...

3.8 เพลงรำวงมาลัยรจนา

เนื้อร้อง สมศักดิ์ เทพานนท์

ทำนอง ธนิตา ผลประเสริฐ
(สังข์ทอง)

๐ เสียงเอ๋ยเสียงเอ๋ยพวงมาลัย คู่ใครคนไหนเชิญมาจง

รจนาคอยคู่เงาะเคยครอง

เงาะมีรูปทองของน้องคือพี่เอ๋ย...

3.9 เพลงศกุนตลา

เนื้อร้อง ทวีปวร

ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
(ศกุนตลา)

๐ ศกุนตลา

เดินดินนางเดียวเปลี่ยวใจ

นางฟ้าแมงฟ้าหรือไฉน

นางไม้แมงไม้ไม่ได้ปาน

3.10 เพลงกุสุมาอธิษฐาน

เนื้อร้อง ไสล ไกรเลิศ

ทำนอง ไสล ไกรเลิศ

(ผู้ชนะสิบทิศ)

⊙ มีดมนยามยาสนธยา มองฟ้าพาใจอาวรณ์

ร้าวรอนอกข้าเอ๋ย หวนนึกถึงตัวข้าชะตาเอ๋ย

ต้องจากคู่ชื่นเชยเป็นเชลย รามัญ..... รักเดียวข้ามอบมั่งฉงาย
แล้วมลายไปสิ้น...

3.11 เพลงจอมใจจะเด็ด

เนื้อร้อง ไสล ไกรเลิศ

ทำนอง ไสล ไกรเลิศ

(ผู้ชนะสิบทิศ)

⊙ ออกเอยชะตาฟ้าดินเป็นตุล รักทรมานร้าวรานวิญญาน

ข้าจากยอดขู จอมนาศรีศรีเมือง ตองอูจากห่างไกล

รักข้ามอบให้ไว้ต้องจันทรา... อยู่ดีเถอะนะจันทรา

สวदनตข้าขอวนไหว้

3.12 เพลงคนธรรพ์รำพึง

เนื้อร้อง ไสล ไกรเลิศ

ทำนอง ไสล ไกรเลิศ

(กากี)

⊙ ขึ้นไฉนใครจะสู้ ขึ้นยอดขูกา

กลั่นเจ้านัฟยงอาวรณ์ ดวงใจจากพิเภกพิพเพทบาทรอน

อาวรณ์เจ้าไม่วาย...

3.14 เพลงขมละเวง

เนื้อร้อง ไสล ไกรเลิศ

ทำนอง ไสล ไกรเลิศ

(พระอภัยมณี)

⊙ สวรรค์สร้างเธอให้ งามสวยเลิศวิไล ดังเทพเทวี

งามเหมือนภาพเลขา เธอสวยกว่ามาลี งามเฉิดโฉม

เทวีท่าที่เหมือนนางละเวง...

3.15 เพลงอิเหนารำพึง

เนื้อร้อง อ.ประไพเพลงผสม

ทำนอง สมาน กาญจนผลิน

(อิเหนา)

⊙ รูปทรงพัศตร์ลักขณา บุชบานารี

แม่งามเทียบเทวี หญิงใดใครเปรียบไม่มีสตรีศรีสุตา

โฉไลเลิศลักษณ์ลาวัณ พริ้งเพริศเฉิดโฉมโนมพรรณ

สุดสรพรพรรณนา... ไฉยอดชีวันกัลยา บุชบา นำเชย

3.16 เพลงอิเหนารำพัน

เนื้อร้อง ไสล ไกรเลิศ

ทำนอง ไสล ไกรเลิศ

เพลงไทยเดิม

⊙ อิเหนาเอ๋ย กรรมแล้วเอ๋ยรัก เจ้าผิดหวัง

เพราะรักเขาเพื่อคลั่ง เขาชิงเมินหน้าพาอดสู

ขาดยอดขูเชยชมตรมใจ ไหนจะอายุผู้คน

(อิเหนา)

ทุกซี้ใจทนหมองไหม้ หลงลมใคร โอ้ใจบุษบา
เจ้าเปลี่ยนคู่คลอ ไปขึ้นเจ้าจรรกา...
แม่งามพริ้งมีมนต์วาจา เหมือนอารมณ์บุษบา
เหมือนพิมพาพิไล หลงลมใครโอ้ใจขึ้นกลม
ไอ้ออกิเหนาจะเปรียบตัวเราอัปจน ใจกังวล คนรักมาเมินไปเอย

3.17 เพลงบุเรงนองรำอีก

เนื้อร้อง ไสล ไกรเลิศ

☉ ฟ้ามุขอิระวดีคีนนี้มีแต่ดาว แจ่มแสงแวววาว (ฮัม)

ทำนอง ไสล ไกรเลิศ

เด่นอะคร้าวสว่างไสว เสียงคลื่นร่ำฤดูคีนนี้ข้าเปลี่ยนใจ

(ผู้ชนะสิบทิศ)

เหน็บหนาวทรวงใน (ฮัม) แผลกโฉนข้าเศร้าวิญญาน...

3.18 เพลงบุเรงนองเฉลยรัก

เนื้อร้อง ศักดิ์ เกิดศิริ

☉ พี่ต้องตรมระทมหม่นหมองฤดี กันทิมาช่างไม่มีใจนึกเวทนา

ทำนอง ศักดิ์ เกิดศิริ

ปล่อยให้พี่ตรมระทมวิญญู เจ้าจงคิดเมตตา กันทิม่าเจ้าจงเห็นใจ

(ผู้ชนะสิบทิศ)

...อย่างเกรงรักตรมอุรากุสุมา จันทราก็เต็มใจ เจ้าอย่ากลัวหมองไหม้
สิ้นความแค้น แคลงใจ ชื่นชม เสน่หา...

3.19 เพลงทรากรักจันทรา

เนื้อร้อง ศักดิ์ เกิดศิริ

☉ ขวัญเอย ขวัญฟ้า จันทรา ตะละแม่ต้องอุ

ทำนอง ศักดิ์ เกิดศิริ

คะนึ่งอยู่ถึงยอดรักบุเรงนอง หวังปองพิศวาส

(ผู้ชนะสิบทิศ)

มาดหมาย ไปหลงแปรแผ้วใจรักซ้อนซ้อนไว้ ให้กุสุมา จันทรา อนิจจาเอ๋ย...

3.20 เพลงบุเรงนองลั่นกลองรบ

เนื้อร้อง ไสล ไกรเลิศ

☉ ทูยาบาเล

ทูยาบาเล

ทำนอง ไสล ไกรเลิศ

ทูยาบาเล

ทูยาบาเล

(ผู้ชนะสิบทิศ)

เป่าปี่ตีกลอง

ลั่นกลองศึกรบ

จะพบคนงามด้วยความแค้น จะหมายชิงชัยกุสุมา

สร้างเวรกรรมไว้ เจ็บใจจริงหนอเจ้าสอพิณยา

ข้าทนโคก ข้าหมายมุ่งมาบุกตะเลง...

3.21 เพลงบุษบาเลี้ยงเทียน

เนื้อร้อง ศักดิ์ เกิดศิริ

☉ เทียนที่เวียนพระพุทธรูป ตัวข้า บุษบาขออิฐฐาน

ทำนอง ศักดิ์ เกิดศิริ

เทียนที่เวียนนมัสการ บันดาลให้ หทัยสมปรารถนา

(อิเหนา)

ดลจิตอิเหนา ให้เขามารักข้า ขององค์พระปณิมา
เมตตา ช่วยคิดอุ้มชู...

3.22 เพลงนันทวดีพลาดรัก

เนื้อร้อง ศักดิ์ เกิดศิริ

๐ ขำรักหลงพะวงผูกพัน ผันไผ่

ทำนอง ศักดิ์ เกิดศิริ

สุดหักห้ามใจมอดดวงฤทัยรักชาย ดังหนึ่งเป็นหญิง

(ผู้ชนะสิบทิศ)

ทรมาน สิ้นความอาย... จะเด็ดเอ๋ยไม่นึกเลยจะสิ้นเมตตา...

จะเด็ดมีดอกฟ้าจันทราคอยปอง... จะเด็ด จอมใจกลับสิ้นเยื่อใย

เมตตา...

3.23 เพลงปอละเตียงครวญ

เนื้อร้อง ศักดิ์ เกิดศิริ

๐ เหมือนกรรมบันดาล ให้พบพานบุเรงนองจอมใจ

ทำนอง ศักดิ์ เกิดศิริ

อยู่เมืองมอญแต่กันแต่ไร ไม่เคยรักใครฝังไว้ในอุรา

(ผู้ชนะสิบทิศ)

บุเรงนองคนงาม สร้างความรักดีให้ข้า...

3.24 เพลงเนงบาผู้ปราชย

เนื้อร้อง ศักดิ์ เกิดศิริ

๐ เนงบา อูราระทมตรมหนัก เนงบาอุปถัมภ์ด้อยต่ำ

ทำนอง ศักดิ์ เกิดศิริ

สุดระกำในดวงแด... จากแดนดินถิ่นแคว้นกะเหรี่ยงไพร

(ผู้ชนะสิบทิศ)

เพื่อทรมานวัยมิ่งมิตรกันทิดา...

3.25 เพลงเนงบาครวญ

เนื้อร้อง ศักดิ์ เกิดศิริ

๐ เนงบาวาสนาชะตาด้อยต่ำ เนงบาสุดซอกซำระกำใจ

ทำนอง ศักดิ์ เกิดศิริ

เนงบาต้องตรมหมองไหม้ชีวี...

(ผู้ชนะสิบทิศ)

เมืองแปรงจะ เมาตะมะ หงสา

ครั้นคร้ามแก่เนงบา นายกองทัพน้า บุเรงนอง...

3.26 เพลงจอมขวัญจันทรา

เนื้อร้อง สุรัฐ พุกกะเวส

๐ จอมขวัญจันทราของพี่ ชาตินี้เราคงไม่มีสุขสอง

ทำนอง ไสล ไกรเลิศ

เท่าที่พี่เคยชม ภิรมย์ร่วมห้อง น้อยเอยเคียงช่อง

(ผู้ชนะสิบทิศ)

ที่ปองเพราะว่าพี่รัก...

3.27 เพลงจอมใจจะเด็ด

เนื้อร้อง สุรัฐ พุกกะเวส

๐ ออเอ๋ยชะตาฟ้าดินบันดาล ร้าวรานวิญญาข้าจาก

ทำนอง ไสล ไกรเลิศ

ยอดขู จอมนารีศรีเมืองทองอุ ข้าเชิดขูเป็นคู่ขวัญชีวา

(ผู้ชนะสิบทิศ)

3.28 เพลงบุษบาในฝัน

เนื้อร้อง ไสล ไกรเลิศ

ทำนอง ไสล ไกรเลิศ

(อิเหนา)

☉ โอ้แมงมกระไรหนางใดในหล้า มาเปรียบ เหมือนเจอบุษบา พื่อยากยลโฉมหน้า ผินหาพาภิรมย์ เนตรเจ้าคมคิ้วอน...

3.29 เพลงกาภิเหมือนดอกไม้

เนื้อร้อง ไสล ไกรเลิศ

ทำนอง ไสล ไกรเลิศ

(กาภิ)

☉ โอ้มาลีนี้ใครชมเล่นให้เจ้าเป็นรอยซ้ำ
ใครทำให้เจ้าเฉา หรือกุมราแก่งมาภิรมย์ชมเจ้า.....

3.30 เพลงทรพีพิลาป

เนื้อร้อง

ทำนอง

(รามเกียรติ์)

☉ รอยไทรรอยเกวียน หมุนเวียนตามรอยลิขิต
ไอ้อนาถหนอนี่ชีวิต พลังผิดมาเป็นคนเลวสันต์
ขาดความยับยั้งโง่เป็นเหมือนดังไอ้ทรพี คิดดูให้ดี
เมื่อทรพีชีวิตทรพา...

3.31 เพลงญาติวันทอง

เนื้อร้อง ทวีพงศ์ มณีนิล

ทำนอง ทวีพงศ์ มณีนิล

(ขุนช้างขุนแผน)

☉ ผ่านมาผ่านไป คนแล้วคนเล่า
ไอ้ความหมองเศร้าเมื่อไหร่จะจบสิ้นหนอ
ช่างขยันมาสรรเสริญเติมต่อ ดั่งเห็นฉันเป็นหล่มบ่อ ถึงท้อรองรับอารมณ์...

3.32 เพลงวาสิฏฐีจำแลง

เนื้อร้อง ไพบุลย์ บุตรขัน

ทำนอง สมาน กาญจนผลิน

(กามนิต)

☉ แมงมดั่งวาสิฏฐี ผ่องพรรณสุกิริ์เฉลย
สวยจริงน้องเอย น้าเขยชิดชมภิรมย์เคล้าคู่
สุภาวงศ์ดั่งนางสวรรค์ เปรียบเธอกับจันทร์ทอดดู
หรือเป็นยอดพดู จากกรุงโกสัมพี มาแม่เอย...
ดั่งหนึ่งจำแลง เร้นกาย แอบแฝงติดตาม
พ่องามทรมาย เขย ยามแยมวิจิเือนเอย
โอ้กามนิตเอย เธออยู่แดนไหนจงมา...
โอ้ววาสิฏฐีอย่าแหวง แม่กลายกลับแปลงร่างมา
เหมือนเป็นขวัญตา หยาดมาชวนชมภิรมย์ช่วยยาม

4. เพลงที่เอ่ยชื่อตัวละครและสถานที่ใน (ฉาก) ของวรรณคดีไว้ในเพลง

4.1 เพลงอโศกรักสลักใจ

เนื้อเรื่อง เกษตร สังวรการ ☉ โอโศกนี้มีแดนแวนแคว้นดวงมาน... สร้างสรรค์พารา
ทำนอง นคร ถนอมทรัพย์ ไวรัลคอยท้าวาสัญชี...
(กามนิต)

4.2 เพลงสามทหารเสือทองอุ

เนื้อเรื่อง ศักดิ์ เกิดศิริ ☉ เนงบา จงเลงกะโบ สือ่อง... ตองอุเมืองคุบญมั่งตรา
ทำนอง ศักดิ์ เกิดศิริ เชื้อชาติพม่ายิ่งใหญ่อยู่ในพุกาม...แปรและอังวะยอมกลัวคร้ามเกรงไป
(ผู้ชนะสิบทิศ)

4.3 เพลงหลงปี

เนื้อเรื่อง เนรัญชรา ☉ ดุซยักฉินีหลงป้อมค์พระอภัย ไพเราะหวานไส้...
ทำนอง เนรัญชรา
(พระอภัยมณี)

บทเพลงจากละครโทรทัศน์

ผู้เขียนยกตัวอย่างวรรณกรรม เรื่อง “ญาติกา” โดยเรื่องนี้ได้ให้ผู้เรียนอ่านและหาเรื่องย่อจากกูเกิ้ล (Google) พบประเด็นสำคัญของเนื้อหาที่นอกเหนือจากการแสดงความรักโลกโกรธหลงตามแบบนวนิยายไทยแล้ว ในเรื่องยังกล่าวถึงการส่งข้าราชการจากส่วนกลางไปทำงานเพื่อดูแลในภูมิภาคที่ภาคใต้ ซึ่งภาคใต้มีความหลากหลาย ในทางวัฒนธรรม เช่น ชาติ ศาสนา การแต่งกาย ความคิด ทศนคติ โดยเฉพาะความคิดแปลกแยกไปในบางเรื่องบาง ตอน จนเกิดมีกลุ่มคิดแบ่งแยกดินแดน นอกจากนี้ในเนื้อหายังกล่าวถึงความเป็นคนไทยด้วยกันว่าไม่อาจเข้าใจกัน และคิดไม่ตรงกัน ซึ่งเห็นได้ชัดเจนจากเพลงประกอบละครที่เนื้อหาของบทเพลงกล่าวได้ลึกซึ้งมาก อีกทั้งยังได้แสดงความห่วงใยถึงถึงความแตกต่างความคิดทางด้านการเมืองเป็นต้น ดังนั้นละคร เรื่อง “ญาติกา” จึงมีแนวความคิดหลัก (theme) ที่เห็นได้ชัดเจนจากเพลงประกอบละครที่ชื่อเดียวกับละครและวรรณกรรม ในชื่อเพลง “ญาติกา” โดยมีเนื้อหาเพลงดังนี้

จาก ต้นน้ำเดียวกัน	แตกออกไป เป็นหลายนที
เส้นธารไหลห่างไกลเหลือที่	จะมีวัน บรรจบที่ใด
ดูจ ดังสายเลือดเดียว	แต่ชีวิต ต่างเลี้ยวผันไป
ใต้แผ่นฟ้า แผ่นดินกว้างใหญ่	แล้วเมื่อไร จะได้พบพา...

คนที่มีชีวิต	แต่ไม่มีสิทธิ์แห่งญาติกา
เป็นแค่สาย น้ำไหล	ตามวาระ เวลา
ตามดวง ชะตา ที่หักเห	
เมื่อ สายน้ำสิ้นสุด	จุดนัดพบ คือห้วงทะเล
แต่ใจฉัน กลับยังว่าเหว	รอเวลาได้มาพบเธอ

(มีโมเล, 2566, ออนไลน์)

จากเนื้อเพลง “ญาติกา” พบว่ามีข้อความ “คนที่มีชีวิต แต่ไม่มีสิทธิ์เป็นญาติกา เป็นแค่สายน้ำไหล ตามวาระเวลา ตามดวงชะตาที่หักเห” ข้อความนี้ได้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของคนที่ชัดเจนอย่างมาก

นอกจากนี้เพลงญาติกาแล้ว ยังมีบทเพลงจากละคร เรื่อง “บัวแล้งน้ำ” ละครเรื่องนี้ได้กล่าวถึงการสอนให้มีความเข้าใจต่อกัน โดยเนื้อหาเพลง ดังนี้

คนเราต้องมีหัวใจ ต้องมีเลือดเนื้อข้างใน ต้องมีความดีคู่กาย
 ต้องมีความหมายในตัวเอง อดีตที่เคยผ่านมา เราคงต้องผ่านพ้นไป
 จะดีหรือเลวอย่างไร ขึ้นอยู่กับใจเราเอง
 กระเสือกกระสน ดิ้นรนกันไป ก่อนเคยเลวร้าย ก็ลืมให้ลง
 มีเพียงพรุ่งนี้ เรื่องเก่าเก่าก็ปลง ด้วยใจที่ตรง เราคงได้ดี
 ถ้าบัวไม่มีรากใบ คงมองไม่สวยเท่าไร ถ้าบัวแล้งน้ำแห้งตาย
 ไม่เหลือความหมายให้ขวนมอม คนเราก็คงเหมือนกัน นึกฝันแต่ความ
 ยิ่งใหญ่ หลงลืมว่าเคยเป็นใคร สุดท้ายก็บัวแล้งน้ำ

(มีโมเล, 2566, ออนไลน์)

สรุป

เพลงจากวรรณกรรมจำนวนหนึ่งที่ยกมาล่าวนี้ ได้แสดงให้เห็นว่ามีคุณประโยชน์ที่ผู้สอนวรรณกรรมสามารถนำมาใช้เชื่อมโยงกับการเรียนการสอนวรรณกรรมได้ ช่วยทำให้มีสีสันในการจัดการเรียนการสอนวรรณกรรมเพิ่มขึ้น ดังนั้นการนำเพลงมาใช้สอนจึงเป็นกลวิธีที่มีความหลากหลาย การนำเพลงมาเปิดให้ฟังก่อนการนำเข้าสู่วิธีเรียน จะช่วยเร่งเร้าความสนใจโดยการให้ร้องตาม ซึ่งทำให้เกิดประโยชน์ที่จะได้รับจากเพลงอย่างชัดเจน ได้แก่ การรู้จักตัวละคร และรู้เนื้อเรื่องบางตอนในวรรณคดีหรือวรรณกรรมเรื่องนั้น ผู้สอนวรรณกรรมจึงจำเป็นต้องหาเทคนิคมาช่วยในการสอน โดยการนำเพลงในสื่อต่าง ๆ มาช่วยในการเรียนการสอนวรรณกรรมได้อีกหลายวิธี

เอกสารอ้างอิง

เพลงรักอมตะ. (2543). *สารานุกรมเพลงยอดนิยม (ฉบับแก้ไขปรับปรุง 2543)*. ม.ป.ท.

มีโมเดล. (2566). ญาติกา (พัชรดา วัฒนา). สืบค้นเมื่อ 14 มีนาคม 2566, จาก <http://xn--72cabvaoui.neemodel.com/>

ลัดดา ปานุทัย. (2544). *อิทธิพลของวรรณกรรมไทยที่มีต่อเพลงไทยสากลในด้านเนื้อหาและรูปแบบ (รายงานวิจัย)*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

อิงอร สุพันธุ์วัณิช. (2542). ภาษาเพลงรักจากพระราชินีในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. *วารสารภาษาและวรรณคดีไทย*, 16, น. 25-31.

ผู้เขียนบทความ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดา ปานุทัย นักวิชาการอิสระ จังหวัดนครราชสีมา อีเมล human.journal@nrru.ac.th